

* *Cena plemenske govedine.* Pri zadnji dražbi plemenske govedine iz državne čede v Mezöhegyes prodalo se je 37 plemenskih bikov poprek po 315 gold.,

7 starih bikov poprek po . . .	233 „
9 3—4letnih telic poprek po . . .	228 „
in 14 starih krav poprek po . . .	186 „
vseh skupaj za	19870 „

* *Rakoreja.* V povzdigo rakoreje na Pruskem nakupilo se je iz državne podpore za 1270 mark (marka velja nad 50 kr. našega denarja) 72.000 mladih po 6 do 10 centimetrov dolgih rakov, ter se jih je spustilo v Stetinske vode. — Tudi pri naših vsled kuge spraznjenih vodah treba bo misliti na umetno zarejo rakov, za katere je do letos dohajalo v deželo veliko denarja.

* *Prešiče iz Ruske* na Ogersko uvažati prepovedalo je ogersko ministerstvo zarad kuge, katera razsaja med prešiči na Ruskem.

Razglas

kranjskim živinorejcem o prodaji goved v Ljubljani.

C. k. kmetijska družba kranjska bode v Ljubljani 2. dne decembra dopoldne ob 9. uri na dvorišči gostilnice „zum baierischen Hof“ na dunajski cesti po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljene kake 4 plemenske junce štajarskega muriškega (sivega) plemena.

Ta živina se bode postavila na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo družba kmetijska kupi, in se prodá tistemu, kdor največ dá, proti temu, da jo 1) koj plača, in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za pleme obdrži. K tej dražbi se zato pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 21. novembra 1882.

Tehnično poročilo

k projektu o izsuševanju ljubljanskega močvirja.

To poročilo je glavnemu odboru za obdelovanje močvirja predložil
Ivan pl. Podhagsky, uradno pooblaščen civilen inženir.

Ponižanje struge Gruberjevega kanala.

(Dalje.)

Druga stvar, ki je pri reguliranju stranskih pritokov silne važnosti, so vodne stavbe, ki stojé okoli močvirja ali pa na njem.

Kakor se bode razvidelo pri razgovoru o posameznih stranskih pritokih, nahajajo se slučajji,

1) v katerih je treba predlagati, da se vodi odkupi pad, kajti te vodne stavbe zajezujejo vodo tako močno, da je ves sosednji svet zamlakužen;

2) v katerih se morajo predlagati pri sedanjih vodotočih nove temeljne zatvornice, in sicer zaradi tega, da bodo slabo narejene zatvornice zamogle pomnoženemu odtoku najviše vode zadostovati brez posebnega zaježovanja vode; slednjič,

3) v katerih bi stavbe dobile mnogo veči porabljen pad vode s poglabljenjem kanalov za odtok, tedaj z znižanjem spodnje vode, kar bi se zgodilo na stroške močvirskega fonda.

Stroški izsušenja pa so tako veliki, da se moramo nehoté vprašati, bi li ne bilo pravično, da bi pripadla fondu za obdelovanje močvirja tista večja vrednost, ki

leži v pridobljenem višem padu in ki se je dosegla z lastnimi stroški tega fonda?

Pri reguliranju Donave so se na pr. vsa ona zemljišča, ki so se pridobila z reguliranjem, pripisala po stavno temu fondu kot lastnina. Kaj enacega bi se tudi tukaj lahko zgodilo!

Pridobljeni veči padi bi se ne smeli nikdar prepustiti sosednjim posestnikom stavb brez dovoljenja odbora za obdelovanje močvirja in ravno tako bi se brez tega ne smeli dovoliti novi padi in sicer toliko manj, ker bi ti padi znali pozneje potrebni biti za slučajno napeljavo vode, s katero bi se zemljišče namakalo.

O tej stvari bodem še prilično pri vsacem posebnem slučaju govoril; vendar menim, da imam prav, če jo uže sedaj tukaj splošno omenim.

Vodne stavbe, ki bi se morale zaradi znižanja najviše vode popraviti ali predrugačiti, razdelé se v tri oddelke, in sicer:

- Tiste stavbe, katere morajo po §. 6 zakona o vodnem pravu 15. maja 1872. leta lastniki sami popraviti gledé na nevarnosti, ki nastanejo o povodnji zaradi nezadostnih ali pomanjkljivih naprav pri vodotočih; in
- tista dela, ki iz ravno tega namena hočejo predelati vodne stavbe in katera bi moral po §. 7. zakona o vodnem pravu preskrbeti fond za obdelovanje močvirja; slednjič
- popolni odkup pada pri nekaterih stavbah, ki se mora plačati iz fonda za obdelovanje močvirja.

Kar zadene prvi razred popravilanj, hočem o njih govoriti pri razpravljanju posameznih slučajev.

Poprave, katere mora po §. 7. oskrbeti fond za obdelovanje močvirja, bi se po mojih mislih najbolje in najceneje izvršile, ko bi se dogovorilo z udeleženci na tak način, da bi jih ti v primernem času in proti povprečni odškodnini sami preskrbeli potem, ko bi se jim dotična dela natanko določila gledé obsega in mere; kajti lastnik sam najbolje zna preskrbeti take prizidarije in popraviljanja, sam zna najbolje za pravi čas in zamore najceneje dobiti gradiva in izvršiti delo.

Kar se tiče mlinov, katerim se mora pad odkupiti, omenil jih bodem v sledečem posameznem poročilu in dokazal, da jih je treba odstraniti.

Na koncu dotičnih proračunov o stroških bodem postavil povprečno svoto, ki bode pač zadostila za take odškodnine.

Tudi je po mojih mislih potrebno, da si sl. odbor za obdelovanje močvirja preskrbi natančno znanje pravic, dovoljene napetosti vode in mere objektov pri vodotočih vseh vodnih stavb, ki stojé na močvirji ali ob njegovih mejah, da si preskrbi natančne prepise vseh dokumentov ali protokolov, ki se tičejo teh stavb, da bode zamogel v danem slučaju sklepati o potrebnem postopanju in si dati račun o važnosti svojega mnenja.

V ta namen naj bi se zbirale kopije dotičnih uradnih aktov; kjer pa ni tacihih dokumentov, naj bi se tirjalo, da se dotične vodne stavbe preskrbé z vizirnimi znamenji, sklicevaje se na jasna določila, ki se nahajajo o tem v zakonu o vodnem pravu.

Konečno moram opomniti, da se na sedanje mostove tudi pri stranskih pritokih nisem oziral in da njihovih stroškov nisem postavil v dotične proračune. Ti mostovi so večidel slabi, tudi od srenj ali posameznikov primitivno zidani in zato bi se na vsak način morali v teku časa nadomestiti z drugimi. A pri nekaterih potokih in kanalih je še jako dvomljivo, kedaj bode izkopana šota, kedaj bode dosežena spodnja zemlja ali prihodnja kulturna zemlja. Med tem bode pač pri večini teh mostov nastopila potreba, da se novi naredé in pri